

Rygerlunger

Kronisk obstruktiv lungesygdom - også kaldet rygerlunger - er en sygdom karakteriseret ved tillukning af luftvejene som følge af kronisk bronkitis eller lungeemfysem - for store lunger. Hos voksne er det vist, at rygning øger risikoen for at udvikle kronisk bronkitis og at jo mere man ryger, jo højere bliver risikoen (1;2).

Hos unge rygere er der ikke fundet en sikker sammenhæng mellem rygning og kronisk bronkitis, men det kan heller ikke afvises, at sådan en sammenhæng findes (3). Rygestop har vist sig at nedsætte risikoen for kronisk bronkitis (2).

Det er vigtigt at være opmærksom på, at der er en meget svævende grænse mellem kronisk bronkitis og rygerlunger. Det er først, når kronisk bronkitis medfører tillukning af luftvejene, at der er tale om rygerlunger. Hvad der gør, at man udvikler kronisk bronkitis med eller uden tillukning af luftvejene, vides ikke med sikkerhed.

De vigtigste symptomer på rygerlunger er kronisk hoste, opspyt og nedsat lungefunktion som følge af tillukning af luftvejene. Symptomerne på rygerlunger bedres ikke overbevisende ved medicinsk behandling (4).

I den vestlige verden er op mod 90 % af alle tilfælde af rygerlunger forårsaget af tobaksrygning, og rygning er således den altovervejende risikofaktor i forhold til udviklingen af rygerlunger (4-7). Selv om rygning er den vigtigste årsag til udviklingen af rygerlunger, er det stadig uklart, hvorfor kun 15 % af alle rygere faktisk udvikler rygerlunger (5).

De præcise komponenter i tobakken, som er årsagen til sygdommen, er endnu ikke kendt, men alligevel er rygerlunger en vigtig årsag til den øgede sygelighed og dødelighed der ses blandt rygere (5;6).

Rygestop er den eneste effektive måde at forebygge udviklingen af rygerlunger, og samtidig den eneste måde til at bremse tabet af lungefunktionen (4;6;7).

Flere studier har vist, at unge kvindelige rygere er mere modtagelige overfor den skadelige påvirkning af tobaksrøg (8-10). Hvis disse unge kvinder forsætter med at ryge, når de bliver voksne, tyder det på, at de har en øget risiko for at udvikle rygerlunger (11;12).

Referenceliste

1. Cerveri I, Accordini S, Verlato G, Corsico A, Zoia MC, Casali L, Burney P, de Marco R. Variations in the prevalence across countries of chronic bronchitis and smoking habits in young adults. *Eur Respir J* 2001 Jul;18(1):85-92.
2. Troisi RJ, Speizer FE, Rosner B, Trichopoulos D, Willett WC. Cigarette smoking and incidence of chronic bronchitis and asthma in women. *Chest* 1995 Dec;108(6):1557-61.
3. Oechli FW, Seltzer CC, van den Berg BJ. Adolescent smoking and early respiratory disease: a longitudinal study. *Ann Allergy* 1987 Aug;59(2):135-40.
4. Lange P, Nyboe J, Appleyard M, Jensen G, Schnohr P. [Tobacco, lung cancer and chronic obstructive lung disease. Results from the Osterbro study]. *Ugeskr Laeger* 1993 Jul 26;155(30):2333-7.
5. Sethi JM, Rochester CL. Smoking and chronic obstructive pulmonary disease. *Clin Chest Med* 2000 Mar;21(1):67-86, viii.
6. Moller AM, Tonnesen H. [Smoking cessation and chronic obstructive pulmonary disease]. *Ugeskr Laeger* 2004 Oct 11;166(42):3695-7.
7. Willemse BW, ten Hacken NH, Rutgers B, Lesman-Leegte IG, Timens W, Postma DS. Smoking cessation improves both direct and indirect airway hyperresponsiveness in COPD. *Eur Respir J* 2004 Sep;24(3):391-6.
8. Gold DR, Wang X, Wypij D, Speizer FE, Ware JH, Dockery DW. Effects of cigarette smoking on lung function in adolescent boys and girls. *N Engl J Med* 1996 Sep 26;335(13):931-7.
9. Holmen TL, Barrett-Connor E, Clausen J, Langhammer A, Holmen J, Bjermer L. Gender differences in the impact of adolescent smoking on lung function and respiratory symptoms. the Nord-Trondelag Health Study, Norway, 1995-1997. *Respir Med* 2002 Oct;96(10):796-804.
10. Patel BD, Luben RN, Welch AA, Bingham SA, Khaw KT, Day NE, Lomas DA, Wareham NJ. Childhood smoking is an independent risk factor for obstructive airways disease in women. *Thorax* 2004 Aug;59(8):682-6.
11. Chapman KR. Chronic obstructive pulmonary disease: are women more susceptible than men? *Clin Chest Med*. 2004 Jun;25(2):331-41.
12. Patel BD, Luben RN, Welch AA, Bingham SA, Khaw KT, Day NE, Lomas DA, Wareham NJ. Childhood smoking is an independent risk factor for obstructive airways disease in women. *Thorax* 2004 Aug;59(8):682-6.